

1. THUISWERKOPDRACHT | TAAL&RESPECT

Respect kleurt je omgeving

VWO-5/6 "HOOPVOLLE VERHALEN"

Beste leerling,

We leven nog steeds in een spannende tijd. Het Corona virus houdt ons land en de rest van de wereld flink bezig ondanks dat de cijfers steeds minder rood kleuren. Het kabinet heeft besloten om alle VO scholen met ingang van maandag 31 mei volledig te openen. Weer 'gewoon' les met je complete klas.

Wij van KlasseTaal hebben evenals jullie veel thuis moeten werken. Wat hebben we het fysieke lesgeven gemist. Wat hebben wij uitgekeken naar 'normale' lessen in een echt klaslokaal. Hoe je het ook wendt of keert, we hebben in de samenleving door deze crisis veel nieuwe inzichten gekregen die we zonder deze crisis nooit hadden ontdekt. Anders gezegd: 'Je weet pas echt wat vrijheid is, als je een periode opgesloten zit!' Daar kunnen we allemaal min of meer over mee praten. Deze crisis heeft veel losgemaakt. Alleen al het aantal nieuwe woorden die deze crisis heeft voorgebracht: *Anderhalvemetersamenleving; Blokjesverjaardag; Avondklok; Hoestschaamte; Coronamoe; Covidioot; Raambezoek; Lockdownfeestje; Kuchscherm; AstraZeneca; Moderna; Pfizer; Janssen.* Maar ook angst, eenzaamheid, agressie, mishandeling, hopeloosheid, ongeloof, complottheorieën, demonstreren, uitdagingen, verlangen, vrijheid enzovoorts. Allemaal woorden die boordevol emoties en ervaringen zitten. Persoonlijke emoties en persoonlijke verhalen. Het zou jammer zijn als deze persoonlijke verhalen met het verdwijnen van de coronacrisis in de vergetelheid raken. Schrijvende verhalen, hoopvolle verhalen, we zouden ze eigenlijk moeten vangen en bewaren voor het nageslacht, voor de volgende generaties. Om door te vertellen, om lessen door te geven, om ervaringen vast te leggen, om hoop te bieden, om fouten te herstellen, om geschiedenis te maken.¹ Daar gaat deze lesmodule over. Veel succes met deze opdracht en we hopen dat jullie gezond blijven en binnenkort met ons het gewone leven weer kunnen oppakken.

Namens **KlasseTaal**.

'Nee, we zijn niet de speelbal van de tijd. De tijd is de speelbal van ons.'

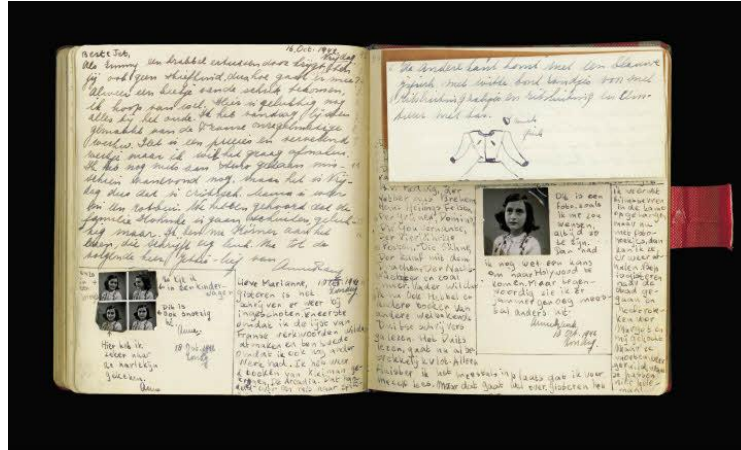
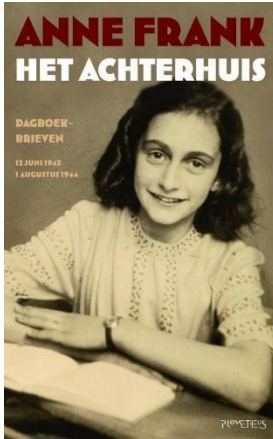
David Van Reybrouck

'Nauwkeurig waarnemen betekent ontleden.'

Herta Müller

Startvraag

Wie kent haar niet? **Anne Frank**ⁱⁱ en haar wereldberoemde dagboek. Op 12 juni 1942 schrijft Anne: 'Ik zal hoop ik aan jou alles kunnen toevertrouwen, zoals ik het nog aan niemand gekund heb, en ik hoop dat je een grote steun voor me zult zijn.'

Op 28 september 1942 (toevoegsel) schrijft Anne: 'Ik heb tot nu een grote steun aan je gehad, en ook aan Kitty, die ik nu geregeld schrijf. Deze manier om in mijn dagboek te schrijven vind ik veel fijner en nu kan ik het uur haast niet afwachten als ik tijd heb om in je te schrijven. Ik ben o zo blij dat ik je meegenomen heb! Wat een prachtige zinnen van Anne. Wat zou het mooi zijn als anderen dat ook van onze persoonlijk verhalen zouden zeggen: 'Ik hebeen grote steun aan je gehad' en 'Ik hoop dat ik een grote steun voor je kan zijn.'

Vragen

- A. Heb je het dagboek van Anne Frank gelezen? [] nee [] ja
- B. Vertel in een paar zinnen hoe je het dagboek vond?

- C. Kun je je nog een anekdote herinneren die veel indruk op je maakte?

- D. Wat is volgens jou de waarde en de kracht van het dagboek van Anne?
Persoonlijk:

Algemeen:

- E. Houd je zelf ook een dagboek bij? Wat is de reden dat je verhalen/gebeurtenissen opschrijft?

Groepsopdracht

Bespreek in groepjes van 4 leerlingen de vragen A en B. Presenteer jullie uitkomsten aan de klas.

Elk mens heeft een verhaal, meerdere verhalen. Het woord 'mens' staat synoniem voor 'verhaal'. Elk mens heeft dus een levensverhaal. Wanneer een mensenleven start, dan begint er in de geschiedenis een nieuwe geschiedenis. Een persoonlijke geschiedenis. Een 'kleine' geschiedenis gewoven door de

'grote' geschiedenis. Een draad met een begin en een einde. Vervlochten met de grote en blijvende draad. Elk draadje, hoe groot of hoe klein, hoe belangrijk of hoe onbeduidend, geeft reliëf aan het grote geheel. Samen vormen ze het 'verhaal' van de mens. Het 'grote verhaal.' De 'grote' geschiedenis heeft invloed op de 'kleine' geschiedenis en de 'kleine' geschiedenis heeft invloed op de 'grote' geschiedenis. Het is een wisselwerking. Het borduurwerk is ruw, onsamenhangend en onaf omdat mensen steken laten vallen en soms mooi omdat er door goede dingen een motief is te ontwaren.

- A. Heeft taal invloed op het denken of heeft denken invloed op de taal? Verklaar je antwoord.
- B. Heeft de 'grote' geschiedenis invloed op de 'kleine' geschiedenis of heeft de 'kleine' geschiedenis invloed op de 'grote' geschiedenis?
- C. Is elk levensverhaal van waarde? Waarom wel en waarom niet?
- D. Wat sterft er na de dood het eerst? De verhalen of de woorden?

Opdracht

Stephen R. Coveyⁱⁱⁱ noemt in zijn bestseller "De zeven eigenschappen van effectief leiderschap", een wat morbide voorbeeld bij eigenschap 2: 'Begin met het einde voor ogen', maar het is wel heel raak om over na te denken. Hieronder volgt de anekdote. Lees het verhaal en beantwoord de vragen onderaan zijn verhaal.

Zoek een plek waar je de eerstvolgende pagina's ongestoord kunt lezen. Maak je geest vrij voor alles wat nu de revue passeert. Laat je niet afleiden door je tijdschema, je werk, je gezin of je vrienden.

Stel je voor dat je naar de begrafenis gaat van iemand van wie je veel gehouden hebt. Je bent op weg naar de condoléancekamer of naar de kapel. Je parkeert je auto en stapt uit. Wanneer je het gebouw binnengaat, zie je de bloemen en hoor je de gedempte tonen van een orgel. Je ziet vrienden en familieleden staan. Samen delen jullie het verdriet, maar ook een diep gevoel van saamhorigheid.

Je loopt naar voren en kijkt in de kist. Plotseling zie je jezelf liggen. Dit is jouw begrafenis, drie jaar na vandaag. Al die mensen zijn gekomen om jou de laatste eer te bewijzen en hun gevoelens van liefde en waardering te uiten.

Je gaat zitten in afwachting van de plechtigheid. Je kijkt in het programma dat voor je ligt en ziet dat er vier mensen een speech zullen houden. De eerste is een familielid, dat van heinde en verre is gekomen. De tweede is een goede vriend, iemand die een beeld kan geven van wie je was. De derde is iemand van je werk. En de vierde is iemand van de kerk of van een wijkvereniging waarvan je lid was.

Denk nu eens diep na. Wat zou je willen dat deze mensen over je gaan zeggen? Wat voor een echtgenoot of echtgenote was je? Wat voor een vader of moeder? Wat voor een zoon of dochter? Wat voor een vriend? Wat voor een collega?

Welke karakterbeschrijving van jezelf zou je graag willen horen? Wat voor bijdragen en prestaties zou je vermeld willen hebben? Kijk eens goed naar de mensen om je heen. In welk opzicht hoop je dat je iets hebt betekend in hun leven?

Neem voordat je verder leest een paar minuten de tijd om je antwoorden op te schrijven. Dit zal je inzicht in eigenschap 2 zeker ten goede komen.

Beantwoording vragen vanaf de zwarte pijl:

Je persoonlijke verhaal

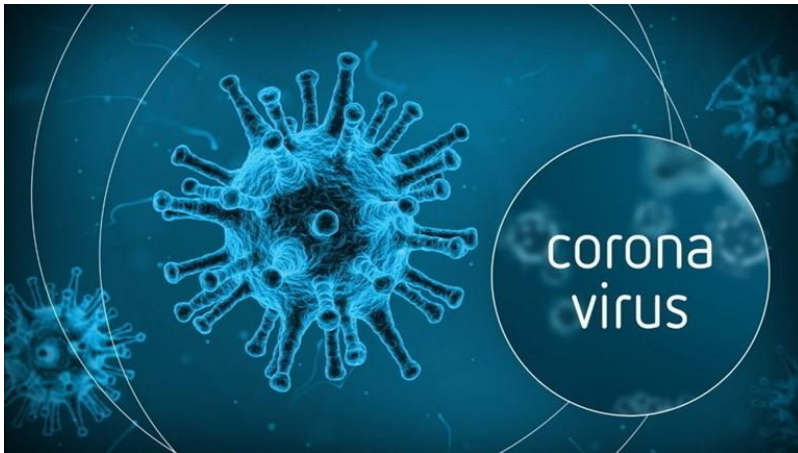
Anne Frank is geboren op 12 juni 1929 in Frankfurt am Main. Anne wist toen niet dat ze als 11-jarige een oorlog zou meemaken. Ook wist Anne niet dat ze een periode verborgen moest zitten in het Achterhuis in Amsterdam. Anne wist toen niet dat ze in 1945 aan vlektyfus zou sterven in het concentratiekamp Bergen-Belsen. Anne wist niet dat haar dagboek wereldberoemd zou worden en velen tot lering en hoop zouden zijn. Haar 'kleine' geschiedenis is blijvend vervlochten met de 'grote' geschiedenis.

Natuurlijk zullen we niet allemaal zo bekend worden als Anne Frank. Niemand zou de geschiedenis van Anne over willen doen. Sterker nog: DIT NOOIT MEER!

Maar de woorden van Anne Frank zijn van blijvende betekenis geworden voor vele jongeren en ouderen. Een blijvende stem. Blijvende woorden. Krachtige woorden.

Het verhaal van Anne en de ingrijpende crisis waarin zij verkeerde staat uiteraard niet in verhouding tot onze coronacrisis. Daar zijn we allen van overtuigd. Toch heeft elk mens-levensverhaal betekenis. Hetzij groot hetzij klein. Hetzij voor velen hetzij voor enkelen. Het is goed dat de stem van Anne nog gehoord en gelezen wordt. Deze verhalen moeten worden doorgegeven aan de volgende generaties. Vele verhalen moeten worden doorgegeven aan de volgende generaties. Om te confronteren, te leren, te onderwijzen, te bemoedigen, om de weg te wijzen enzovoorts. Sommige verhalen leven voort in families van generatie op generatie. Ze worden mondeling of schriftelijk doorgegeven. Sommige verhalen zijn opgeborgen in de enkeling en sterven helaas met de enkeling terwijl ze toch het doorgeven waard waren. Woorden doorgeven. Krachtige woorden. Bewaarde woorden. Gestolde woorden. Woorden zwart op wit. Tastbare woorden in steen, gips, klei, stof enzovoorts.

Opdracht | Jouw verhaal tijdens de coronacrisis

Schrijf een verhaal, een gedicht, een lied, of maak op een andere kunstzinnige wijze jouw ervaringen zichtbaar, hoorbaar en tastbaar voor de volgende generaties. Wat zou je 'allemaal' willen doorgeven en wat is de les, de wijsheid, de ervaring die je wilt delen, zodat de volgende generaties daar baat bij hebben en lessen uit kunnen trekken?

Het maakt niet uit hoe lang je verhaal, je gedicht of je lied wordt. Het maakt niet uit in wat voor kunstwerk jij je ervaringen giet of uitdrukt! Wat wil je doorgeven? Dat is de cruciale vraag!

Op welke wijze, via welk kanaal wil je je verhaal doorgeven en aan wie?

Wij van KlasseTaal hechten aan goede, mooie en krachtige woorden. Maar woorden kunnen ook schuren, confronteren, steken en toch heilzaam zijn. Weerbarstige woorden door een weerbarstige praktijk. Woorden met rafelranden. Levenschte woorden die door en door existentieel zijn.

Geef je ervaringen de ruimte die het verdient voor jou zelf, voor de ander en de volgende generaties.

Wij zijn heel benieuwd naar de resultaten. Stuur je resultaat naar info@klassetaal.nl o.v.v. "Hoopvolle Verhalen"

Wij plaatsen het resultaat in overleg met jou op onze website. Anoniem of met je naam.

Vriendelijke groet,

Team van KlasseTaal

ⁱ Al enige tijd doe ik aan stamboomonderzoek, anders gezegd: genealogie. Tijdens mijn zoektocht ontdekte ik dat de ouders van mijn overgrootvader een week na elkaar zijn overleden op respectievelijk 36- en 38 jarige leeftijd. Mijn overgrootvader bleef als 2 jarige wees achter en werd ondergebracht bij een ander gezin en daar opgevoed. Wat was er in vredesnaam gebeurd met mijn betovergrootouders? Na enig speurwerk kwam ik erachter dat er in hun tijd een cholera-epidemie was uitgebroken. Beiden zijn hierdoor helaas besmet geraakt en als gevolg hiervan een week na elkaar overleden. Als je zo'n verhaal even tot je door laat dringen, dan weet je dat daar een wereld van ellende en verdriet achter schuilgaat. Dit was voor mij en mijn familieleden een onbekende geschiedenis.

ⁱⁱ Anne Frank: Het Achterhuis. Blz. 11

